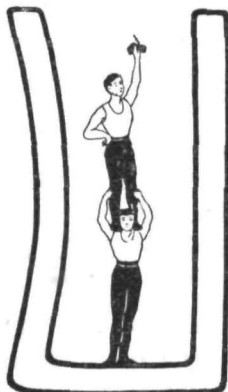

kar samo od sebe, črešnje so se nam smejale z mize, in stric Martin se nam je smejal; kakor da nas je nenadoma zagrnila v svoj dišeči oblak pomlad sama; z vriskom in smehom se je napolnila uta...

IVO TROŠT:

Volar Mihec.

Volar Mihec je služil gospodarju Gorcu, ko so še naši pradedi lovili volkove v izkopane jame in pobijali medveda s koli vsi iz enega sela zbrani moški. Mihec ni bil velik, ne lep in ne posebno umen, zato je pa dobival tudi najmanjše plačilo med vsemi posli pri hiši. Izmed mnogih okroglih dogodb, ki jih je razdrl v svojem pastirčevanju, je ostala do danes v vasi tudi ta-le:

Neke jeseni je pasel Mihec govedo kar »počez«. Ni mu bilo treb dosti vračati od škode, ker so imeli ljudje poljske pridelke že do malega pod streho. Edina mlada telica je radovedna silila le od črede v goščavo, kakor da je tam najboljša paša, pa ji je Mihec povedal že večkrat, da je v gošči medved, ki telico lahko zgrabi, odnese in raztrga — za kosilo ali večerjo.

Telica ni slušala. Mihec je menil, da bi bilo to njena dolžnost in tudi korist. Zato ji je slednjič zagodel kar najosorneje, ko jo je zopet prignal k čredi: »Le iztikaj po goščavi. Boš že videla, telica neumna! Če te medved požre, boš pomnila to, dokler boš živa.«

Telica si je mislila: Kaj bo neki vedel ta-le Mihec telebasti!

Ko se zopet oddalji od črede, in je ni hotel volarček več vračati, zašumi nekaj v goščavi, telica zatuli žalostno, ostale živali so se pa boječe zbrale okolo Mihca in ga pogledovale vprašujoče: Ali je ni zgrabil medved in odnesel neposlušnice? — Vsi so vedeli, da ni drugače — tudi Mihec, ki je komaj krotil v sebi neznano veselje, da so se uresničile njegove besede, govorjene telici. Medved je odlomastil s telico čez hrib in dol, z njim je pa izginil od Mihca in črede tudi prejšnji strah. Govedo si je oddahnilo, volarček se je pa začel smejati na ves glas neumni telici, ki jo je odnesel medved: »Hi-hi! Sedaj boš pomnila, hi, hi, telička! Ali ti nisem pravil? Dokler boš živa, se boš spominjala mojih besed, hi, hi!«

Do večera se je smejal in se oziral čez hrib in dol, koder je odhacal kožuhar s tulečo živaljo. Zvečer je prignal čredo za eno glavo manjšo domov in se zopet pohvalil gospodarju, kako ga bo pomnila telica, dokler bo živa, ker jo je odnesel medved, hi, hi! Ker ga ni slušala, jo je zadela pravična usoda. Kaj bi je ne!

Gorec zmaje z glavo nad volarjevo modrostjo, se mu nasmehne in ga vpraša pomilovalno: »Kako dolgo bi pa ti pomnil, da nimaš dovolj pameti, ko bi bil danes tebe namesto telice odnesel medved?«

Tega telebasti Mihec ni umel.

»Le pomisli: koga bi bilo manj škoda — tebe ali telice?«

To je mogel še manj pojmiti. Gospodar se ujezi in vpraša naravnost: »Ali si imel ti varovati telico ali telica tebe?«

Mihec tudi temu ni znal odgovoriti. Smejal se je in mislil, koliko časa bo še pomnila telica današnjo nesrečo.

Sreča.

*Kakor gre veter čez plan,
in zvezda se v noči utrne,
oblak pripodi se teman:
veselje in srečo zagrne ...*

Davorinov.

Kmetiški dom na Gorenjskem